

Succes for chefseminar

Kommunerne har nu et godt og ensartet værktøj for deres beslutninger omkring organisation kontrolrum

Af Erik Weinreich

FKBs chefseminar om SINE kontrolrum blev en klar succes. Ikke, at det sluttede med en entydig anbefaling af én af løsningerne, og det var heller ikke formålet, men resultatet af seminaret giver nu kommunerne et langt bedre beslutningsgrundlag for valg af kontrolrum.

Otte arbejdsgrupper afdækkede i løbet af 24 timer fordele og ulemper ved fire hovedløsninger, og måske endnu vigtigere fandt arbejdsgrupperne frem til forudsætningerne for de enkelte løsninger, samt hvilke risici, løsningerne indebærer.

Resultatet fremgår af skemaer på disse sider, som nu kan blive vigtige værktøjer for kommunernes beslutninger.

Ligeledes giver skemaerne en fælles referenceramme, både når kommunerne skal drøfte samarbejde og i diskussioner med lokale politikere.

FIRE LØSNINGER

Fra at SINE-sekretariatet i første omgang forventede, at hver kommune ville investere i sit eget kontrolrum, anbefaler sekretariatet nu, at kommunerne samarbejder om fælles kontrolrum. Dette samarbejde kan organiseres på flere måder, alt afhængig af den enkelte kommunes tradition, organisation, samarbejde med nabokommuner eller Falck, samt økonomiske forventninger og følelsesmæssige bindinger.

På seminaret fokuserede man på fire hovedmodeller, der er beskrevet i det følgende, men der kan sagtens findes andre modeller eller mellemformer mellem de fire modeller.

REN KOMMUNAL LØSNING

Den første model for kontrolrum er den rene løsning, hvor

Flot opbakning om chefseminar

Ikke færre end 67 beredskabschefer (eller deres stedfortrædere) deltog i seminaret. Enkelte er beredskabschef i to nabokommuner, så i alt 72 ud af landets 98 kommuner var repræsenteret.

Chefseminaret, også benævnt Strategisk Forum – Organisation af kontrolrum, var arrangeret af FKB med beredskabschef Jakob Vedsted Andersen i Århus som tovholder og med konsulent Knud Winther Dahl fra Århus som inspirerende mødeleder.

Seminaret blev holdt på Vissenbjerg Storkro inden for 24 timer den 24.-25. juni, og en tydelig tilkendegivelse fra flere deltagere viste, at det var en vellykket form, som foreningen godt må benytte en anden gang.

en kommune investerer i sit eget kontrolrum, som alene varetager kommunens egne opgaver. Det svarer nogenlunde til, hvad de fleste kommuner har i dag, og kontrolrummet indgår ikke i et større fællesskab.

NABOFÆLLESSKAB

Den næste model er et samarbejde mellem flere kommuner om oprettelse og drift af et fælles kontrolrum. Kontrolrummet skal alene betjene de kommuner, der ejer det, og som har indflydelse på driften via en bestyrelse.

Ejerskabet kan være et kommunalt § 60 selskab eller en anden form for kommunalt fællesskab.

LOKALT OVERBLIK OG FÆLLES DISPONERING

Den tredje model er en udbygning af den forrige. Flere kommuner er med i et fælles kontrolrum, der har overblik over og disponerer de kommunale redningsberedskaber. Samtidig har hver kommune et "lille" kontrolrum, hvorfra man kan følge med i, hvad der sker, og hvorfra der kan løses vagtcentralopgaver for andre forvaltninger i kommunen.

Kommunerne kan enten drive det fælles kontrolrum som et fælleskommunalt § 60 selskab, eller de kan udbyde det, så det drives af fx en større kommune eller af en privat entreprenør.

Med otte i hver gruppe var der plads til intense drøftelser, hvor argumenter blev vendt og drejet, inden de senere skulle forelægges for plenum.

UDLICITATION

Ved den sidste model udlicterer kommunen hele opgaven for kontrolrum til enten en anden kommune eller til en privat entreprenør. Det sker på en kontrakt, så ansvar og drift alene ligger hos entreprenøren.

Det ligner den løsning, som flere kommuner i dag har i forhold til deres samarbejde med Falck.

PROCESSEN

Under kyndig ledelse af

konsulent Knud Winther Dahl arbejdede seminarets deltagere sig gennem de forskellige løsninger, hvor de uanset deres personlige holdninger diskuterede fordele og ulemper. Arbejdet foregik i en form for dynamiske grupper, hvor dén i gruppen, der var den største fortaler for den pågældende løsning – også selv om han personligt foretrak en anden model – bar resultatet videre til den næste gruppe, hvor diskussionen gentog sig.

Det viste sig som en rigtig god proces, der identificerede rigtig mange vinkler ved hver model, som senere blev gennemgået i samlet forum.

Samme proces gentog sig, nu blot ud fra at afdække, hvilke forudsætninger og risici, der knytter sig til hver af de fire modeller. Her blev grupperne desuden bedt om at prioritere, hvilke forudsætninger og risici, der betød mest. Denne prioritering var imidlertid ikke så entydig, at den har kunnet tages med i skemaerne.

Hvad er et kontrolrum?

I forhold til drøftelserne på chefseminaret blev et kontrolrum defineret bredt, således at ordet også dækker en vagtcentral.

Glem ikke følelserne

Økonomi og følelser fylder meget i beredskabsdebatten

Af Erik Weinreich

Følelser er en vigtig del af beslutningsprocessen, når kommunerne skal vælge en løsning for beredskabskontrolrum. Og følelser kan også være rationelle argumenter, understregede konsulent Knud Winther Dahl på seminaret i Vissenbjerg.

Man må derfor ikke underkende betydningen af følelser, og det er vigtigt at erkende, at følelser spiller en stor rolle, især i relation til det enkelte beredskabs selvstændighed, hvilket igen kalder på begrebet *respekt*, pointerede Knud Winther Dahl.

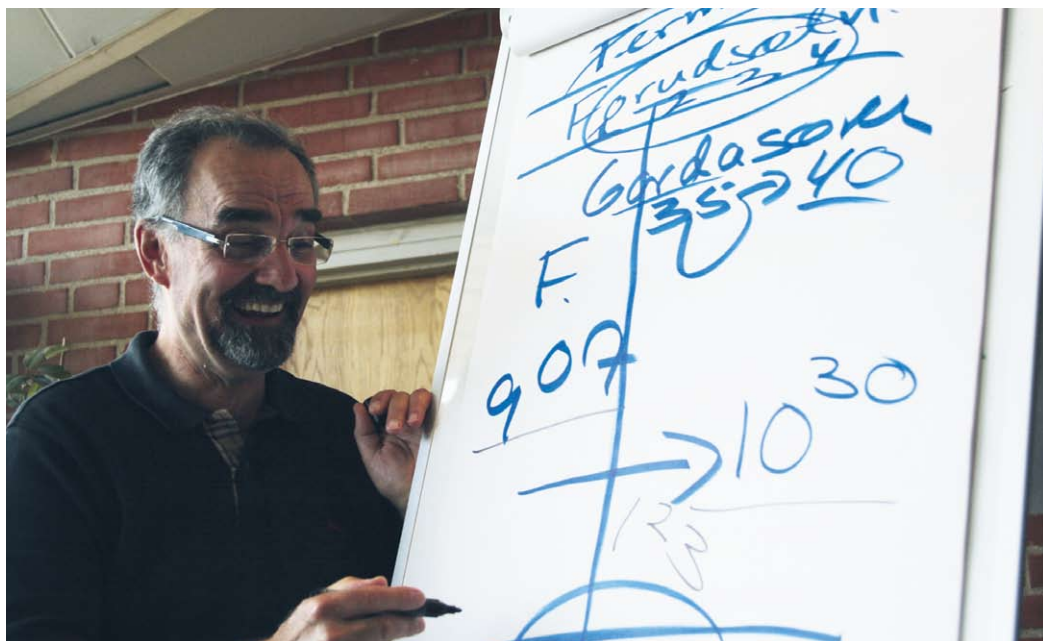
Respekt er noget af det allerfornemste, og uden respekt over for andres holdninger, løber det hele ud i sandet.

I det hele taget findes den eneste, rigtige løsning ikke. Der er fordele og ulemper ved alle løsninger.

PENGE

Også økonomien fyldte meget i diskussionerne på Vissenbjerg Storkro, herunder ikke mindst indtægterne fra den lokale vagtcentral.

I den forbindelse henviste Knud Winther Dahl til, at mange små virksomheder er

Knud Winther Dahl brugte både en campingtur til Gardasøen og en fodboldkamp til at fænge tilhørernes opmærksomhed, og selv om hans peptalk begyndte langt uden for emnet, forstod han at slutte præcis, så deltagerne fik lidt ekstra at tænke over i deres efterfølgende drøftelser.

mere optaget af indtægter end af udgifter, mens den kloge mere regner i dækningsbidrag.

En del kommuner har indtægter på deres ABA-alarmer, og den mulighed vil der også være, hvis man går med i et fælles kontrolrum, mente Peter Søe, Guldborgsund. Det er blot et spørgsmål om at

skrue udbuddet af kontrolrummet sammen.

ER DET LOVLIGT?

Et tredje debateme var lovligheden ved en udlicitering, hvor Jørgen Pedersen, Aalborg mente, at ledelseskompetence er en myndighedsopgave, som det måske ikke engang vil være lovligt at udlicitere.

Det mente Jan Funk Nielsen fra Greve nu nok, for Falck driver allerede i dag vagtcentraler, uden at det er blevet anfægtet.

Jesper Djurhuus sluttede på bestyrelsens vegne seminaret med at henvise til, at 18 kommuner i Storkøbenhavn i dag har afgivet deres dispositionsret til 112-alarmcentralen, der har det store overblik.

– Brug tiden fornuftigt

Lars Bo Kjær forventer, at kontrolrum skal anskaffes senest i 2010

Af Erik Weinreich

Lederen af SINE-sekretariatet, Lars Bo Kjær, vil ikke diktere kommunerne, at de her og nu skal ud og købe terminaler. Ved seminarets indledning havde han lejlighed til at give en kort status for SINE-projektet, og han opfordrede her kraftigt kommunerne til at bruge ventetiden fornuftigt, ikke mindst i forhold til valg af organisation omkring kontrolrum.

Mens Dansk Beredskabskommunikation er forud for tidsplanen med opstil-

ling af det landsdækkende sendenet, så der allerede den 1. juli skulle være dækning også i Nordjylland, er tidsplanen for kontrolrum skredet. Kommunerne bør dog i hvert fald tænke (senest) 2010 i forhold til deres beslutninger.

– Husk, at formålet med SINE er et tværgående, teknologisk løft, understregede Lars Bo Kjær desuden.

Han erkendte, at kontrolrum type 1 er ren historie. Valget i dag står alene

mellem type 2 og type 3. Prismæssigt er der ikke stor forskel, men almindelige kontrolrumsaktiviteter vil nok kræve et kontrolrum, der kan patche, dvs sammensætte talegrupper, og det kan kun type 3.

Uanset valg af kontrolrum og uanset valg af samarbejde med flere kommuner om samme kontrolrum vil der ikke være flere penge at hente for kommunerne. DUT-forhandlingerne er overstået, og kommunerne har fået

Dansk forbillede

Det har flere gange været fremme, at Danmark har valgt en model for det nationale beredskabsnet, som ikke er set i andre lande: Staten betaler for en ydelse i ti år, hvor entreprenøren (Dansk Beredskabskommunikation A/S) garanterer for en dækning med ubegrænset radio-trafik. Til gengæld ejer entreprenøren selve nettet (master m.v.).

Vores konstruktion er nu kopieret ved tilsvarende udbud i Holland og Tyskland, oplyser Lars Bo Kjær fra SINE-sekretariatet.

et engangsbeløb på 150 mio. som en samlet kompensation fra Staten for ekstra udgifter, og det beløb ændres der ikke ved.

Model 2 og 3 giver en bedre økonomi for kommunen end model 4, fordi pengene bliver hjemme, argumenterede Niels Mørup (i midten), Nordsjællands Brandvæsen, under gruppearbejdet.